

Комунальний заклад вищої освіти
«Дніпровська академія неперервної освіти» Дніпропетровської обласної ради»
Навчально-науковий інститут управління
Кафедра публічного управління та права

ЗАТВЕРДЖУЮ

Директор навчально-наукового
інституту управління

К.М.Романенко
«26» червня 2020 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«МУНІЦИПАЛЬНИЙ МЕНЕДЖМЕНТ»

Рівень вищої освіти	<u>другий (магістерський)</u>
Ступінь вищої освіти	<u>магістр</u>
Галузь знань	<u>28 Публічне управління та адміністрування</u>
Спеціальність	<u>281 Публічне управління та адміністрування</u>

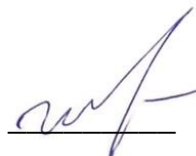
Робоча програма складена на основі освітньо-професійної програми підготовки магістрів «Публічне управління та адміністрування галузі знань 28 Публічне управління та адміністрування спеціальності 281 Публічне управління та адміністрування».

Розробники: Шевченко Н.О., доцент, д.н. з держ. упр., Хитько М.М., к.н. з держ. упр.

Робочу програму розглянуто та затверджено на засіданні кафедри

Протокол №10 від 26 червня 2020 року

Завідувач кафедри

Н.О.Шевченко

«26» червня 2020 р.

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «Публічне управління та адміністрування».

Гарант ОПП «Публічне управління та адміністрування»»

Н.О.Шевченко

ОПИС НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Найменування показників	Характеристика	
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання	українська	
Загальний обсяг кредитів ЄКТС /годин	4/120	
Курс	1	
Семестр	1	2
Кількість змістових модулів	1	1
Обсяг кредитів	2	2
Обсяг годин, у тому числі:	60	60
Аудиторні	8	2
Модульний контроль		
Самостійна робота	52	58
Форма підсумкового контролю		диференційований залік

МЕТА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Метою вивчення навчальної дисципліни «Муніципальний менеджмент» є вивчення теоретичних засад муніципального менеджменту; засвоєння механізмів практичної реалізації елементів спеціального економічного інструментарію управління розвитком муніципальних утворень; вивчення особливостей муніципального управління в зарубіжних країнах для адаптивного використання його в практичній роботі органів місцевого самоврядування в Україні.

Відповідно до освітньої програми, вивчення дисципліни сприяє формуванню у здобувачів вищої освіти таких компетентностей:

- здатність розв'язувати складні задачі і проблеми у сфері публічного управління та адміністрування або у процесі навчання, що передбачає проведення досліджень та/або здійснення інновацій та характеризується невизначеністю умов і вимог.

- здатність до абстрактного мислення, аналізу та синтезу.

- здатність удосконалювати й розвивати професійний, інтелектуальний і культурний рівні.

- здатність генерувати нові ідеї й нестандартні підходи до їх реалізації (креативність).

- здатність фахово аналізувати інформацію, оцінювати повноту та можливості її використання.
- здатність визначати показники сталого розвитку на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.
- здатність розробляти стратегічні документи розвитку систем на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.

ОЧІКУВАНІ РЕЗУЛЬТАТИ НАВЧАННЯ

Відповідно до освітньої програми «Публічне управління та адміністрування», вивчення навчальної дисципліни повинно забезпечити досягнення здобувачами вищої освіти таких програмних результатів навчання (ПРН):

Програмні результати навчання	Шифр ПРН
Уміти застосовувати сучасні моделі управління та адміністрування, а також міжнародний досвід при проектуванні та реорганізації управлінських та загально-організаційних структур.	ПРН9
Уміти визначати напрями розвитку систем на загальнодержавному, регіональному, місцевому та організаційному рівнях.	ПРН10

Очікувані результати навчання, які повинні бути досягнуті здобувачами освіти після опанування навчальної дисципліни «Муніципальний менеджмент»:

Очікувані результати навчання з дисципліни	Шифр ДРН
Уміти оперувати термінологією муніципального менеджменту в контексті реалізації функцій та повноважень органів місцевого самоврядування; виокремлювати характерні риси побудови системи влади для визначення моделі взаємодії органів центральної влади та місцевого управління; адаптувати прогресивний зарубіжний досвід муніципального управління в практику управлінської діяльності органів місцевого самоврядування України	ДРН-1
Уміти здійснювати моніторинг соціально-економічного стану муніципальних утворень за системою показників; визначати можливі ризики муніципального управління та розробляти для їх усунення систему заходів; діагностувати муніципальні кризи та причини їх виявлення; будувати логічно-структурні схеми взаємодії органів місцевого самоврядування з органами державного управління, шукати слабкі ланки цієї взаємодії й розробляти пропозиції з її удосконалення; проектувати нормативні	ДРН-2

положення Європейської Хартії місцевого самоврядування на існуючу практику муніципального управління в Україні.	
---	--

ОБСЯГ І РОЗПОДІЛ ЗА ФОРМАМИ ОРГАНІЗАЦІЇ ОСВІТНЬОГО ПРОЦЕСУ ТА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

Вид навчальних занять	Аудиторні заняття		Самостійна робота
	лекції	практичні	
Обсяг, години	6	4	110
Разом	6	4	110

ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ЗМІСТ НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Модуль 1. Теоретичні засади муніципального менеджменту.

Тема 1: Сутність та законодавча база муніципального менеджменту.

Поняття муніципального менеджменту. Теорії місцевого самоврядування. Муніципальне утворення. Співвідношення термінів “муніципальний”, “місцевий”, “комунальний”. Базові поняття муніципального менеджменту. Європейська Хартія місцевого самоврядування. Система законодавчої бази муніципального менеджменту в Україні. Проблеми розвитку та удосконалення законодавчої бази муніципального менеджменту в Україні.

Тема 2: Побудова системи муніципального менеджменту.

Види підсистем муніципального менеджменту. Суб’єкти і об’єкти муніципального менеджменту. Внутрішнє й зовнішнє середовище муніципального менеджменту. Маркетинг для інформаційного забезпечення управління муніципальним утворенням. Інформаційні технології в муніципальному менеджменті. Завдання й заходи з управління ризиками. Антикризове управління муніципальним утворенням. Ситуаційне муніципальне управління.

Тема 3: Спеціальний інструментарій муніципального менеджменту.

Спеціальні механізми антикризового управління муніципальним утворенням. Сфера інформатизації в муніципальному управлінні. Використання спеціального інструментарію муніципального менеджменту в залежності від характеристик муніципального утворення. Побудова системи кадрового управління. Принципи муніципальної корпоративної культури. Розвиток персоналу муніципального управління.

Модуль 2. Вітчизняний та зарубіжний досвід здійснення муніципального управління

Тема 4: Управління галузево-функціональними комплексами на території муніципальних утворень.

Управління системою охорони здоров'я в муніципальному утворенні. Соціальний захист як об'єкт муніципального управління. Взаємодія з установами соціального захисту. Управління освітою в муніципальному утворенні. Взаємодія з освітніми установами. Планування розвитку громадського транспорту: світовий та вітчизняний досвід. Розроблення стратегії розвитку житлово-комунального господарства. Муніципальні форми охорони правопорядку.

Тема 5: Вертикальні взаємодії органів муніципального управління.

Взаємодії з регіональними органами державного управління. Інструменти збалансування інтересів органів місцевого самоврядування та органів державної виконавчої влади. Міжбюджетні відносини. Принципи міжбюджетних відносин. Бюджетування регіональних бюджетів. Взаємодії з органами державного казначейства та податкової адміністрації.

Тема 6: Розвиток підприємництва в системі муніципального управління.

Роль підприємницького сектору в розвитку муніципального утворення. Взаємодія органів місцевого самоврядування з суб'єктами великого та середнього бізнесу. Механізм залучення підприємницьких структур до реалізації муніципальних програм. Малий бізнес в муніципальному утворенні. Проблеми розвитку малого бізнесу та шляхи їх вирішення. Форми підтримки малого бізнесу на муніципальному рівні.

Тема 7: Організація муніципального управління в зарубіжних країнах.

Загальна характеристика муніципального управління в зарубіжних країнах. Моделі взаємодії органів центральної влади та місцевого управління в зарубіжних країнах. Особливості організації місцевого управління в окремих зарубіжних країнах та можливості адаптації їх досвіду в Україні. Організація муніципального управління в США. Організація муніципального управління в Німеччині. Організація муніципального управління в Франції. Організація муніципального управління в країнах Скандинавії. Організація муніципального управління в Польщі.

Тема 8: Реалізація функцій органів муніципального управління в управлінні соціально-економічним розвитком територій в зарубіжних країнах.

Організація надання послуг в зарубіжних країнах: основні моделі. Система соціального захисту населення в зарубіжних країнах. Особливості управління муніципальною власністю в окремих зарубіжних країнах. Підтримка підприємництва в системі муніципального менеджменту зарубіжних країн. Особливості стратегічного планування в муніципальному менеджменті зарубіжних країн.

СТРУКТУРА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	Усього	у тому числі		
		лекції	практичні	самостійна робота
1-й семестр				
Модуль 1. Теоретичні засади муніципального менеджменту.				
Тема 1: Сутність та законодавча база муніципального менеджменту.	20	2		18
Тема 2: Побудова системи муніципального менеджменту.	20	2	2	16
Тема 3: Спеціальний інструментарій муніципального менеджменту.	20		2	18
Модульна контрольна робота				
Разом за модуль	60	4	4	52
Разом за семестр	60	4	4	52
Модуль 2. Вітчизняний та зарубіжний досвід здійснення муніципального управління				
Тема 4: Управління галузево-функціональними комплексами на території муніципальних утворень.	10	2		8
Тема 5: Вертикальні взаємодії органів муніципального управління.	10			10
Тема 6: Розвиток підприємництва в системі муніципального управління	16			16
Тема 7: Організація муніципального управління в зарубіжних країнах.	10			10
Тема 8: Реалізація функцій органів муніципального управління в управлінні соціально-економічним розвитком територій в зарубіжних країнах.	14			14
Модульна контрольна робота				
Разом за модуль	60	2		58
Разом за семестр	60	2		58
Разом	120	6	4	110

ПРОГРАМА ДИСЦИПЛІНИ ЗА ВИДАМИ НАВЧАЛЬНИХ ЗАНЯТЬ

№ п/п	Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг, години
ЛЕКЦІЇ			
1	ДРН-1	Сутність та законодавча база муніципального менеджменту.	2
2	ДРН-1	Побудова системи муніципального менеджменту.	2
3	ДРН-1 ДРН-2	Управління галузево-функціональними комплексами на території муніципальних утворень.	2
ПРАКТИЧНІ ЗАНЯТТЯ			
1	ДРН-1 ДРН-2	Побудова системи муніципального менеджменту.	2
2	ДРН-1 ДРН-2	Спеціальний інструментарій муніципального менеджменту.	2
РАЗОМ			10

САМОСТІЙНА РОБОТА

№ п/п	Шифри ДРН	Види та тематика навчальних занять	Обсяг, години
1	ДРН-1 ДРН-2	Тема 1: Сутність та законодавча база муніципального менеджменту.	18
2	ДРН-1 ДРН-2	Тема 2: Побудова системи муніципального менеджменту.	16
3	ДРН-1 ДРН-2	Тема 3: Спеціальний інструментарій муніципального менеджменту.	18
4	ДРН-1 ДРН-2	Тема 4: Управління галузево-функціональними комплексами на території муніципальних утворень.	8
5	ДРН-1 ДРН-2	Тема 5: Вертикальні взаємодії органів муніципального управління.	10
6	ДРН-1 ДРН-2	Тема 6: Розвиток підприємництва в системі муніципального управління	16
7	ДРН-1 ДРН-2	Тема 7: Організація муніципального управління в зарубіжних країнах.	10
8	ДРН-1 ДРН-2	Тема 8: Реалізація функцій органів муніципального управління в управлінні соціально-економічним розвитком територій в зарубіжних країнах.	14
Разом			110

ОЦІНЮВАННЯ РЕЗУЛЬТАТІВ НАВЧАННЯ

Засоби оцінювання та методи демонстрування результатів навчання

Засобами оцінювання та методами демонстрування результатів навчання з навчальної дисципліни є:

- поточне опитування;
- залікове модульне тестування;
- написання проекту або стратегії для муніципального утворення ;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень.

Форми контролю та критерії оцінювання результатів навчання

Форми поточного контролю:

- поточне опитування;
- презентації результатів виконаних завдань та досліджень;

Форма модульного контролю:

- залікове модульне тестування.

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 1)

Поточне оцінювання та самостійна робота	Модульна контрольна робота	Сума
T2, T3	20	40
20		

T2, T3 ... – тема

Розподіл балів, які отримують здобувачі вищої освіти (модуль 2)

Поточне оцінювання та самостійна робота		Модульна контрольна робота	Сума
Презентація	Проект або стратегія	20	60
20	20		

Оцінювання окремих видів навчальної роботи з дисципліни

Вид діяльності здобувача вищої освіти	Модуль 1		Модуль 2	
	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)	Кількість	Максимальна кількість балів (сумарна)
Поточне опитування	2	10		
Презентація			1	20
Проект або стратегія			1	20
Модульне тестування ...	1	20	1	20
Разом		40		60

Критерії оцінювання модульної контрольної роботи та критерії оцінювання підсумкового семестрового контролю:

Оцінка за національною 4- бальною шкалою	Оцінка за 100- бальною шкалою	Оцінка за шкалою ECTS	Пояснення
Відмінно	90-100	A	Відмінно (відмінні знання з незначними помилками у відповідях)
Добре	84-89	B	Дуже добре (добрі знання з декількома помилками у відповідях)
	74-83	C	Добре (добрі знання з рядом помилок у відповідях)
Задовільно	65-73	D	Задовільно (задовільні знання зі значною кількістю недоліків та помилок у відповідях)
	60-64	E	Достатньо (знання задовольняють мінімальним критеріям)
Незадовільно	35-59	FX	Незадовільно (потребується певний час для підготовки до перескладання)
	1-34	F	Незадовільно (обов'язковий повторний курс)

Форма підсумкового семестрового контролю: залік

РЕКОМЕНДОВАНІ ДЖЕРЕЛА ІНФОРМАЦІЇ

Основна література

1. Конституція України: прийнята на п'ятій сесії Верховної Ради України 28 черв. 1996 р. Київ: Україна. 1996. 119 с.

7. Закон України «Про місцеве самоврядування в Україні» від 21.05.1996 р.
URL: <http://www.rada.gov.ua>

2. Про місцеві державні адміністрації: закон України від 9 квіт. 1999 р. № 586- XIV/ Відомості Верховної Ради України. 1999. № 20. Ст. 120.

3. Мельник А.Ф., Монастирський Г.Л., Дудкіна О.П. Муніципальний менеджмент: підручник. 2 видання. Тернопіль. 2019. 364 с.

4. Євтушенко О. Н., Ємельянов В. М., Андріяш В. І. Муніципальний менеджмент: підручник. Миколаїв: Вид-во ЧДУ ім. Петра Могили. 2016. 404 с.

Допоміжна література

1. Адамов Б.І. Економічна сутність міста і закономірності еволюції міських поселень. Донецьк: ІЕП НАН України. 2016. 25 с.
2. Андрусюк Б.П. Місцеве самоврядування в сучасній Україні: проблеми і перспективи/ Київ: Стилос. 2017. 232 с.
3. Європейська хартія про місцеве самоврядування. *Віче*. 1993. №7. С.33-39.
4. Євтушенко О. Н., Ємельянов В. М., Андріяш В. І. Муніципальний менеджмент: у визначеннях, поясненнях, схемах, таблицях: навчальний посібник. Миколаїв: Вид-во ЧНУ ім. Петра Могили. 2017. 332 с.
5. Кравченко В.В. Основи муніципального менеджменту: навчальний посібник /за ред. В.В. Кравченка. Київ: Атіка-Н. 2003. 304 с.

Інформаційні ресурси в мережі Інтернет

- 1.Офіційне інтернет-представництво Президента України. URL: <http://www.president.gov.ua>.
- 2.Сайт Верховної Ради України. URL: rada.gov.ua/.
- 3.Офіційний сайт Асоціації міст України. URL: [http:// www.auc.org.ua](http://www.auc.org.ua)